

Udgivet 26.08.2024

Økologi og CO₂e-afgift: Sådan vil en afgift påvirke økologisk landbrug

CO₂e-afgiften, som er foreslået i Aftale om et grønt Danmark, får betydning for hele landbruget. Her giver vi et overblik over, hvad aftalen betyder for økologisk landbrug.

Af Majken Husted

Økologi er nævnt flere gange i Aftale om et grønt Danmark. Grundlæggende slår aftalen fast, at det fortsat er regeringens ambition at fordoble det økologiske areal, og at økologi er en klimavenlig produktionsform.

Aftale om et grønt Danmark (<https://www.regeringen.dk/media/13261/aftale-om-et-groent-danmark.pdf>)

“Parterne er enige om, at en samlet klimaløsning for dansk landbrug ikke skal fortrænge økologisk produktion i forhold til konventionel produktion. Økologi er således en vigtig brik i den grønne omstilling af landbruget og i fremme af dyrevelfærd. En øget omlægning til økologisk arealanvendelse vil fremme en produktion med færre sprøjtemidler til gavn for miljø, drikkevand og natur.” (s. 29)

Konsekvenser for økologien af en CO₂e-afgift

Parterne bag aftalen konstaterer, at der er stor usikkerhed om de langsigtede effekter for økologien af en CO₂e-afgift. På den ene side er økologiske bedrifter mindre CO₂e-intensive end konventionelle. På den anden side har økologer færre teknologiske omstillingsmuligheder og virkemidler at tage i brug. Flere græsningsdage er dog nævnt som et tiltag, der forventes at kunne indgå i afgiftsgrundlaget, og her har økologien et forspring, da alle økologiske malkekøer kommer på græs mod kun 15 % af de konventionelle.

“Herudover er parterne enige om, at regeringen i de kommende år også vil have et særligt fokus på at prioritere udvikling og implementering af konkrete løsninger, der kan understøtte omstillingen i den økologiske produktion, fx gennem forskning og innovation i fodermidler og afgrødetyper, der gennem naturlige processer kan reducere udledningerne fra henholdsvis husdyrenes fordøjelse og af gødning udbragt på marken.” (s. 35)

CO₂e-afgift på husdyrproduktion

Aftalen beskriver afgiftssatser på 300 kr. pr. ton CO₂e i 2030 og 750 kr. pr. ton CO₂e i 2035 samt et bundfradrag på 60 %. Dette gælder kun for udledninger fra husdyr, dvs. fra dyrenes fordøjelse og fra gødningshåndtering.

Bundfradraget er i aftalen beskrevet som 60 % af den gennemsnitlige udledning fra den givne dyretype. Den egentlige afgift for en given bedrifts husdyrproduktion vil derfor afhænge af, om bedriftens udledning pr. dyr er højere eller lavere end den gennemsnitlige udledning for den specifikke produktionsform.

Planteavlere bør ikke frygte CO₂e-afgift

Er du planteavler, kommer den foreslåede CO₂-afgift kun i begrænset omfang til at have betydning for dig.

Tre elementer i aftalens forslag til en CO₂e-afgift er relevante for planteavlere:

- Afgift på udledninger fra anvendt jordbrugskalk
- Afgift på udledninger fra lavbundsjord
- Tilskud til reduceret gødningsanvendelse

Lav afgift på jordbrugskalk

I aftalen står, at der indføres en CO₂e-afgift på udledninger fra udbragt landbrugskalk på 750 kr. pr. ton, der indføres gradvist fra 2028 til 2030. Kalkning fylder relativt lidt i en bedrifts klimaregnskab, hvor udbringningen af 1 ton jordbrugskalk udleder 440 kg CO₂e. Med en afgift på 750 kr. pr. ton CO₂e vil udbringningen af 1 ton jordbrugskalk således give en afgift på 330 kr.

Afgift på lavbundsjord rammer ikke alle

Udledninger fra lavbundsjord foreslås i aftalen belagt med en afgift på 40 kr. pr. ton CO₂e gældende fra 2028. Hensigten er, at den kun skal berøre de lodsejere, der ikke ønsker at indgå i et udtagningsprojekt, når der foreligger en projektaftale, eller hvor jorden er en del af en igangværende forundersøgelse. Det er altså ikke hensigten, at afgiften på lavbundsjord skal ramme de lodsejere, som allerede har udtaget deres lavbundsjord, eller hvor det er vurderet, at arealet ikke er egnet til at indgå i udtagningsprojekter.

Tilskud til reduceret gødningsanvendelse

I stedet for en afgift på anvendt gødning indeholder aftalen et forslag om at give tilskud til reduceret gødningsanvendelse. Tilskuddet vil være på 750 kr. pr. ton CO₂e fra 2028 og vil gives ved omlægning af den direkte landbrugsstøtte. Det er usikkert, om økologer vil være berettigede til dette tilskud, da økologer allerede anvender mindre gødning end angivet i kvælstofnormerne samt modtager økologisk arealtilskud.

Se også:

Tema: Klimatiltag i økologisk landbrug (/temaer/saadan-mindsker-du-klimaaftrykket-fra-din-bedrift/)

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

For mere information

**Julie Cheron Schmidt
Henriksen**

Teamleder for Klima og natur,
chefkonsulent

Klima, LCA, husdyrmanagement

+45 29 39 46 48

jcsh@icoel.dk

Majken Husted

Specialkonsulent

Drivhusgasemissioner,
kulstoflagring

+45 40 17 71 26

majh@icoel.dk